

fișul paragrafulor legilor școlare din veacul nostru, cari sunt proprii de a promova și înmulți în școala poporului exercițiile de papagalizare și de desechilibrare sufletească. Ori și cum se va raționa, una e sigur: avem ardentă lipsă de o nouă clădire, o clădire trainică, plină de lumină, de pace și răcoare «cu vechile miresme ale odăilor sănătoase». Și în clădirea cea nouă trebuie începută o întreagă operă de gospodărie românească și de emancipare cuminte și progresivă, căci datoria noastră este «să potrivim casă bună copiilor noștri».

Pentru pace. Firul telegrafic ne aduce știrea, că comisiunea maritimă a parlamentului american a cercat pe domnul Wilson, prezidentul statelor unite americane, ca se convoace la o constătuire pe reprezentanții tuturor statelor de pe rotogolul pământului, pentru a se consulta în chestia încheierii războiului. Se vede, că și speculativii americani sunt sătui de atâta vărsare de sânge.

Ordin către armată.

Alteța Sa imperială și regală, Arhiducele Frideric, mareșal și comandant suprem al armatei austro-ungare de pe câmpul de război, a adresat armatei cu datul de astăzi 24 Mai n. când se împlinește anul dela declararea de război din partea Italiei, următorul ordin de zi:

Astăzi e anul, decând Italia și-a încoronat tradarea de mult plănuită și cu îngrijire pregătită față de monarhie, prin declararea războiului. Cu forțe de peste jumătate milion de puști, cu puteri de opt ori mai numeroase decât ale apărării noastre, a stat atunci armata dușmană în mod amenințator la frontierele noastre. Cu aroganță lăudăroșie au promis bărbății conducători poporului prost de dincolo o învingere ușoară și sigură. Cu asalt grabnic aveau se treacă armele italiene peste «teritoriile neeliberate», până în inima patriei noastre, ca prin zdrobirea ei se fie decis războiul mondial. Apărătorii neînfrigați au oprit însă în loc pe dușmanul urgisit, pretutindena unde i a determinat ordinul meu. Cursul învingerii noastre dela nord n'a fost împedat prin hainul atac dela spate.

Am putut apoi pe rând se întăresc slaba noastră apărare dela frontiere, cu trupe devenite libere, când situația așa a cerut. Patru bătălii la Isonzo, numeroase lupte pe frontul întreg, dela Stilferjoch până la mare, au justificat în mod splendid încrederea mea în forțele apărării noastre. În timpul acesta Galiția a fost libe-

rată de dușmani, alt teritor dușman a fost luat în posesiune, Sârbia în genunchiată, țările Muntenegru și Albania cucerite!

Până bine de curând flota noastră vitează și bravii noștri aviatici au putut se resfire groază și confuziune pe teritor italian. Aproape un an a trebuit însă se fim cu răbdare, până a bătut ceasul atacului, al răsplătirii. În sfârșit a sosit ceasul acesta. Primul nostru asalt a făcut spărtură puternică în frontul dușmanului. S'a făcut mult, dar mai rămâne mult de făcut. Știu, simțesc, că vitejia și statornicia le va face toate.

Soldatii dela frontul din sudvest! Nu uitați în lupte, că Italia poartă vina pentru prelungirea acestui război, nu uitați jertfele de sânge, pe cari le-a cerut. Liberați patria voastră de venetici! Creați pe seama monarhiei și în sudvest frontierele, de care are trebuință pentru siguranța din viitor! Cele mai sincere dorințe, ale mele și ale tuturor camerazilor voștri, să vă însoțască!

Arhiducele Frideric, mareșal.

Revoluția din Irlanda.

În sfârșit se poate lăuda și Anglia cu o învingere. Și încă cu o mare învingere. Adevărat, că nu a supra Germanilor, a căror nimicire, ori cel puțin slăbire, o doresc Englezii atât de mult, s'a repurtat învingerea, ci asupra unei părți din propria populațiune, asupra Irlandezilor, cari au fost pus mână pe arme, pentru a-și elupta libertatea și drepturile pe cari Englezii nu vreau să le estindă și asupra Irlandei. Această țărișoară a fost zilele trecute în plină revoluție, ca dovadă, că atunci, când Anglia se laudă, că luptă pentru drepturile micilor popoare și pentru eliberarea acestora din jugul asupritorilor, la ea acasă se află popoare, cari nu mai pot suporta jugul asupritor englez, și fac revoluție, pentru a scăpa de el.

Dar revoluția a fost sufocată și Anglia se poate lăuda cu o învingere, dacă poate fi numit astfel faptul, că se descarcă tunuri asupra cetățenilor proprii, cari cu sutele și cu miile vin omorâți, iar cei remași în viață și prinși vin earăși cu sutele și cu miile împușcați, spânzurați, ori întemnițați.

Revoluția irlandeză n'a succes deci nici de astădată, cum n'a succes nici în trecut, de câteva ori, ceea ce nu înseamnă însă, ca populațiunea irlandeză, care a adus nouă jertfe pentru principiul național irlandez, e acum mulțumită cu starea lucrurilor și deplin pacificată. Focul va arde mai de-

nepricerea populațiunii. Curățenia nu prea era cunoscută, afară de aceea populația rurală nu avea nici ideile de primedjia molipsirii. Nu erau rari cazurile, când personalul sanitar găsi la înmormântarea unui holerit întreg satul strâns lapomană. Administrația a întrebuințat cea mai mare severitate, ca să silească poporul la respectarea curățeniei, și îndată ce se ivește bănuiala unui morb infecțios, aparatul de desinfectare se pune în aplicare.

Încă în timpul războiului balcanic guvernul sârbesc a început să neglijeze în vătământul. Cele mai multe școli erau prefăcute în casărmi și depozite militare. Contele Salis-Seewitz, guvernatorul de azi al Sârbiei, și-a îndreptat atențiunea și asupra școlilor. La fiecare comandă cercuală se deschise câte o școală, în Belgrad mai multe. În cele dintâiu zile să prezintară aproape 5000 de copii la școală. Lângă fiecare școală e o cantină, în care cei mai mulți copii primesc fără plată mâncare. Taxe școlare nu se plătesc, cărțile didactice se dau gratuit.

Capitala Belgrad, care a suferit așa de mult de pe urma bombardărilor, a început să se refacă. Numărul celor ce se reintorc a crescut și crește mereu, așa că Belgradul are deja 60.000 de locuitori. Tot așa se împopulează și orașele din lăuntrul țării, mai ales, că guvernul a început să aducă în poi și din prizonierii sârbi, internați în Ungaria.

parte sub spuză, pentruca la ocașia cea dată se izbucnească de nou. Sufletele îndurerate vor căuta și vor găsi alt prilej pentru a pedepsi fărădelegile din trecut și prezent ale Englezilor celor fără inimă.

Revoluția a fost pusă la cale prin un guvern provizoriu irlandez, care a adresat poporului următoarea proclamațiune:

«Bărbați și femei irlandeze! În numele lui Dumnezeu și al generațiilor moarte, dela cari Irlanda își trage tradiția, Irlanda cheamă pe copiii săi sub drapelul irlandez și dă lovitura de stat pentru libertatea irlandeză. Irlanda și-a organizat și cultivat bărbății săi prin organizarea revoluționară, secretă, a frăției irlandezo-republicane. Ea a desăvârșit cu răbdare, prin organizațiunea sa militară, disciplina armatei civice și de voluntari și a așteptat momentul prielnic, pentru a apărea cu hotărâre în public. Irlanda alege acum momentul potrivit și ajutată de copiii deportați în America și de vitejii ei aliați din Europa, dar în primul rând încrezătoare în propriile ei forțe, ea duce lupta în completa încredere a victoriei.

Declarăm, că poporul Irlandei are un drept de posesiune asupra Irlandei și că dispunerea nelimitată asupra soartei Irlandei este dreptul ei suveran și inatacabil. Ori și cât un popor străin și un guvern străin și-ar fi însușit dreptul acesta un timp îndelungat, dar dreptul acesta însuși nu l-a putut distruge, căci numai odată cu distrugerea poporului irlandez acest drept va putea fi desființat.

În toate generațiile poporul irlandez și-a manifestat dreptul său la libertate și suveranitate națională. De șaseori a ridicat armele în ultimii 300 de ani! Ne sprijinim pe acest drept primordial, îl reclamăm cu armele în mână în fața lumii, și proclamăm republica irlandeză, ca un stat suveran și independent.

Consacrăm viața noastră și a fraților noștri de arme pentru armată, prosperitatea și ridicarea Irlandei la rangul unei națiuni.

Republica irlandeză are drept la datoria tuturor bărbaților și femeilor de a o susținea, și reclamă acest drept. Republica asigură proprietatea particulară și religioasă, drepturi egale și condițiuni egale de viață pentru toți cetățenii ei. Ea e hotărâtă să ceară fericirea și prosperitatea întregii națiuni și a părților ei integrante. Înima ei acopere cu aceeași dragoste pe toți copiii națiunii și ea va uita deosebirile de părerii, cari au separat în trecut minoritățile de majorități, și cari deosebiri au fost alimentate în mod intenționat de un guvern străin.

Sârbia e o țară bogată în mine. Din 1914 guvernul sârbesc a încercat să dea o dezvoltare și mineritului, dar lipsa de specialiști serioși, discreditați prin manevrele de bursă ale specialiștilor francezi, englezi și belgieni, apoi cele două războaie balcanice, au zădărnicit năzuințele guvernului. Austriacii s'au interesat și de mine, și acum lucrează câte-va mii de mini, austriaci și sârbi, în minele de plumb, antimoniu și aramă, precum și în cele de cărbuni din Vlașca.

Acesta e răspunsul, pe care îl dau învingătorii Sârbilor, cari le-au omorât aproape 80 la sută din prizonierii austro-ungari.

E o mângăiere, când vedem pe cei ce au produs și răni așa de grozave, ca cele ce acoper trupul poporului sârbesc, că vor acum să le vindece, uitând că sunt ale dușmanului. Atât nu e însă destul, ci din nenorocirea acestui popor trebuie să tragă și alții învățătura mântuitoare: că cei mai primejdioși sfătuitorii ai unui popor sunt gălăgioșii și fraseologii mincinoși, că-ora le lipsește măsura lucrurilor, și că un popor mai mic, care se bizue exclusiv în ajutorul unui popor mare, e pe calea pierzării...

Până ce armele noastre vor adus momentul, în care se va constitui un guvern național permanent care să reprezinte întregul popor irlandez, și care să iasă din votul tuturor bărbaților și femeilor irlandeze până atunci guvernul provizoriu constituit va administra afacerile militare și civile ale republicii, în numele poporului și ca imputernicit de el.

Punem republica irlandeză sub ocrotirea atotputernicului Dumnezeu invocând binecuvântarea lui pentru armele noastre și ne rugăm către el ca nimeni, care servește cauzei noastre, să nu o desonoreze. În acest mare război națiunea irlandeză trebuie să se arate demnă prin vitejia, disciplina și pregătirea copiilor ei, de a se sacrifica pentru binele public.

Semnați, în numele guvernului provizoriu: Thomas I. Clarke, Sean Mac Dermott, P. H. Pearse, James Connolly, Thomas Mac Donagh, Eamonn Ceanat, Joseph Plunkett».

Războiul.

Dela frontul rusesc și din Balcani nu ni se comunică nici pentru astăzi nimic deosebit. Dela frontul italian am primit eri, Marți, știrile următoare telegrafice:

Infrângerea Italienilor la frontul din Tirolul de sud ia dimensiuni tot mai mari. Pe platoul înalt dela Lada fraun atacul corpului de armată din Graz a avut un succes desăvârșit. Dușmanul a fost alungat din toate pozițiile. Trupele noastre au luat în stăpânire linia Monte-Tormeno. Dela începerea ofensivei până eri, Marți, au ajuns în captivitate 23,883 de soldați italieni, cu 482 ofițeri, și au fost capturate dela dușman 172 de tunuri și multă muniție.

La frontul dela apus încă s'au dat lupte cu succes favorabil pentru Germani. A fost cucerit dela Englezi teren nou, în estindere de două kilometri, iar contraatacurile au fost respinse. Perderile dușmanului sunt foarte însemnate. Au fost luate apoi cu asalt și dela Francezi mai multe poziții însemnate, la înălțimea 304, respinse fiind în mod bravuros contraatacurile acestora. Înălțimea «omul mort» e acum întreagă în posesiunea Germanilor.

Cercurile oficioase din Italia își motivează înfrângerea cu aceea în fața țării, că trupele noastre au multime de tunuri, mai ales multă artilerie grea, în contra căreia Italienii nu se pot apăra, ci au trebuit să se retragă în poziții mai bune. O fi; dar înainte cu un an, când s'au început ostilitățile la frontul italian, părerea cercurilor oficioase italiene era aceea, că trupele italiene cel mult în două săptămâni se vor primbla prin Viena. Se mai gândesc oare și acum Italienii la — Viena?..

Telegramele primite astăzi ne spun, că la frontul dela apus Germanii au avut succese nouă, iar la frontul italian trupele noastre înaintază în valea Sugana, de ambele laturi. Dușmanul a fugit din Borgo, urmărit de trupele noastre. Intărîturile dela Monte Verena se află în posesiunea noastră. Se împlinește deci bine anul dela începerea ostilităților între noi și Italienii, și nu aceștia, ci noi avem motiv se sărbătorim ziua de 24 Mai nou.

Din România.

Deschiderea consistorului superior bisericesc.

Marți, săptămâna trecută, s'a făcut în București deschiderea sesiunii ordinare de primăvară a consistorului superior bisericesc. La orele 9 dimineața s'a oficiat la biserica Antim un scurt serviciu divin, prin P. S. Sa, Arhiepiscopul Teofil Ploșteanul, în prezenta tuturor membrilor consistorului, a domnului ministru de culte I. O.

